



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ  
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ  
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ  
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ  
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΕΩΝ  
ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ**

**Αναρτητέα στο Διαδίκτυο**

Αθήνα, 10/2/2014

**Αρ. πρωτ. Φ.76210/31222/13**

**Ταχ. δ/ση:** Σταδίου 31  
**Τ.Κ.:** 105 59 Αθήνα  
**Πληροφορίες:** Λ. Κυριακάκη  
**Τηλέφωνο:** 2131361621  
**Fax:** 2131361616  
**Ηλεκ. ταχυδ.:** [l.kiriakaki@ypes.gr](mailto:l.kiriakaki@ypes.gr)  
[omogen@ypes.gr](mailto:omogen@ypes.gr)

**Προς:** Όλες τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις  
της Χώρας  
Γεν. Δ/ση Εσωτερικής Λειτουργίας  
Δ/ση Αστικής Κατάστασης &  
Κοινωνικών Υποθέσεων  
(με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο)

**Κοιν.:** Νομικό Συμβούλιο του Κράτους  
α) Κεντρική Υπηρεσία  
Τμήμα Μελετών  
Ακαδημίας 68, Τ.Κ.10678  
β) Γραφείο Νομικού Συμβούλου στο  
Υπουργείο Εσωτερικών

**Εγκύκλιος αριθμ.3**

**Θέμα:** Αποδοχή της αριθμ.401/2013 γνωμοδότησης του Ε' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 2 του Ν.3838/2010.

**Σχετ.:** 1. Το αριθμ.πρωτ.1378/Φ.ΕΡ.10/2013/27-11-2013 έγγραφο του Γραφείου Ν.Σ. στο ΥΠ.ΕΣ και η συν/νη υπ' αριθμ.401/2013 γνωμοδότηση.  
2. Τα αριθμ.πρωτ.Φ.76210/22108/20-08-2013, Φ.76210/18913/01-07-2013, Φ.76210/36740/26-11-2010, Φ.76210/73216/06-12-2007, Φ.76210/28768/26-06-2007, Φ.76210/15074/02/06-07-2004 έγγραφά μας.  
3. Το αριθμ.πρωτ.Φ.1073/6292/05-07-2012 της Α.Δ. Αττικής και τα συν/να του.  
4. Τα λοιπά στοιχεία του φακέλου.

Σας αποστέλλουμε για ενημέρωσή σας φωτοαντίγραφο της αριθμ.401/2013 γνωμοδότησης του Ε' Τμήματος του ΝΣΚ, η οποία έγινε αποδεκτή από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών την 17/1/2014, σχετικά με τα κωλύματα πολιτογράφησης αλλοδαπών (άρθρο 5§1 περ.β, Ν. Ν.3284/2004 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με το άρθρο 2 του Ν.3838/2010) σε συνδυασμό με το άρθρο 128§2 Κ.Π.Δ.

Συνοπτικά συγκρατείται ότι σύμφωνα με την ανωτέρω γνωμοδότηση, η **καταδίκη, κατ' έφεση συνεκδίκασης περισσότερων της μία υποθέσεων, σε ποινή στερητικής της ελευθερίας συνολικά δώδεκα (12) μηνών δεν συνιστά κώλυμα πολιτογράφησης, υπό την προϋπόθεση των ακόλουθων συνθηκών:**

- από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 94 παρ.1 και 114 του Π.Κ., προκύπτει ότι **οι ποινές που προσμετρώνται σε μία συνολική ποινή διατηρούν την αυτοτέλειά τους και μετά τον καθορισμό της συνολικής ποινής και δεν απορροφώνται από αυτήν.** Έτσι, ως ποινή η οποία παραγράφεται νοείται όχι η συνολική ποινή, αλλά καθεμία από τις ποινές που προσμετρήθηκαν στη συνολική ποινή.

- Βάσει των στοιχείων του φακέλου του εξετασθέντος ερωτήματος διαπιστώθηκε ότι με απόφαση του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών, η οποία εκδόθηκε κατόπιν εφέσεων της καταδικασθείσας ομογενούς αλλοδαπής κατά τεσσάρων καταδικαστικών αποφάσεων του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών και κατόπιν συνεκδίκασής αυτών (κατά τη δικονομική δυνατότητα του άρθρου 128§2 Κ.Π.Δ.), επιβλήθηκε ποινή συνολικά ενός έτους με αναστολή για αδικήματα που αφορούσαν παραβάσεις της νομοθεσίας περί αυθαιρέτων κτισμάτων του Ν.1337/1983. Κάθε μία δε από τις επιδικασθείσες ποινές ανερχόταν στην ποινή της φυλάκισης τριών μηνών, η οποία δεν εμπίπτει ούτως ή άλλως στα κωλύματα πολιτογράφησης του άρθρου 5§1 περ.β, Ν. Ν.3284/2004 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα. Παρέλκει συνεπώς, σύμφωνα με την ανωτέρω γνωμοδότηση, ως άνευ σημασίας η εξέταση λοιπών ζητημάτων σχετικών με τη χορήγηση αναστολής ή το χρόνο διάρκειας αυτής.

Η Διεύθυνση Αστικής Κατάστασης Ανατολικής Αττικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, στην οποία κοινοποιείται ομοίως η παρούσα εγκύκλιος, παρακαλείται να προχωρήσει αντιστοίχως στην ολοκλήρωση εξέτασης της υπόθεσης της ενδιαφερομένης ομογενούς αλλοδαπής υπηκόου Αλβανίας σύμφωνα με τα ειδικότερα διαλαμβανόμενα στη σχετική γνωμοδότηση.

Εν όψει των ανωτέρω παρακαλούμε για την κατάλληλη ενημέρωση των καθύλη αρμόδιων Υπηρεσιών σας.

**Ο Γενικός Γραμματέας**

**Ευ. Συρίγος**

**Συνημμένα:**

1. Φ/α αριθμ.401/2013 γνωμοδότησης (σελ.6)

**Εσωτερική Διανομή:**

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Αναπληρωτή Υπουργού
3. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Πληθυσμού και Κοινωνικής Συνοχής
4. Γεν. Δ/ση Διοικητικής Υποστήριξης
5. Δ/ση Ιθαγένειας (για την ενημέρωση των υπαλλήλων)
  - Τμήμα Πολιτογραφήσεων Ομογενών Αλλοδαπών (ένα αντίγραφο για το αρχείο)
6. Δ/ση Μ.Η.Ε.Σ. (με την παράκληση ανάρτησης στην ιστοσελίδα του ΥΠ.ΕΣ.)



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ  
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθ. 401/2013  
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ  
Ε' ΤΜΗΜΑΤΟΣ**

**Συνεδρίαση της 26-11-2013**

**Σύνθεση :**

**Πρόεδρος :** Ιωάννης Τρίαντος, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ.

**Μέλη: Νομικοί Σύμβουλοι:** Κωσταντίνος Χαραλαμπίδης, Γεώργιος Ανδρέου,  
Δημήτριος Αναστασόπουλος, Αδαμαντία Καπετανάκη.

**Αριθμός Ερωτήματος:** Α.Π. Φ. 76210/18913/1-7-2013 έγγραφο της Δ/σης  
Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών.

**Περίληψη Ερωτήματος:** Αν συνιστά ή όχι κώλυμα για την πολιτογράφηση  
αλλοδαπής η αμετάκλητη καταδίκη της σε ποινή  
στερητική της ελευθερίας ενός, συνολικά, έτους που της  
επιβλήθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 128 παρ. 2 Κ.Π.Δ.

**Εισηγητής:** Κων/νος Χαραλαμπίδης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

\_\_\_\_\_· \_\_\_\_\_·

Σχετικά με το παραπάνω Ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα  
Ε') γνωμοδότησε ως ακολούθως:

**I.** Στο πλαίσιο εξέτασης αιτήματος πολιτογράφησης ομογενούς αλλοδαπής από την Αλβανία ζητήθηκε από το Αυτοτελές Τμήμα Ποινικού Μητρώου του Υπουργείου Δικαιοσύνης η αποστολή αντιγράφου Ποινικού της Μητρώου Δικαστικής Χρήσης. Το αριθ. 49485 Ποινικό Μητρώο απεστάλη στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής στις 12-6-2012 και μεταξύ των υπολοίπων ποινών που αναγράφονται σε αυτό, αναγράφεται και η αριθμ. 42590/13-5-2010 απόφαση του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών, με την οποία επιβλήθηκε στην συγκεκριμένη αλλοδαπή ποινή φυλάκισης δώδεκα μηνών με τριετή αναστολή για παράβαση του Ν. 1337/83. Η απόφαση αυτή εκδόθηκε μετά από συνεκδίκαση των εφέσεων που άσκησε η ανωτέρω κατά τεσσάρων προηγούμενων καταδικαστικών αποφάσεων του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών και με την οποία της επιβλήθηκε η ανωτέρω ποινή.

Δεδομένου ότι στο αρ. 5, παρ. 1 περ. β' του Ν. 3284/2004 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 3838/2010 προβλέπεται ότι, προϋπόθεση για την πολιτογράφηση είναι η ενδιαφερόμενη να μην έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για αδίκημα που τέλεσε εκ δόλου κατά την τελευταία δεκαετία πριν από την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης, σε ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον ενός έτους, η Υπηρεσία ερωτά εάν η ποινή που επιβλήθηκε στην αλλοδαπή υπήκοο κατ' εφαρμογή της δικονομικής δυνατότητας του άρθρου 128, παρ. 2 του Κ.Ποιν.Δ. συνιστά κώλυμα ή όχι για την πολιτογράφησή της.

**II.** Το άρθρο 2 ν. 3838/10 (Α' 49/24-3-2010), ο οποίος τροποποίησε τον ν. 3284/04 (Κώδικας Ελληνικής Ιθαγένειας), ορίζει μεταξύ άλλων, τα εξής:

«1. Ο αλλοδαπός που επιθυμεί να γίνει Έλληνας πολίτης με πολιτογράφηση πρέπει: α. Να είναι ενήλικος κατά το χρόνο της υποβολής της δήλωσης πολιτογράφησης.

β. Να μην έχει καταδικασθεί αμετάκλητα για αδίκημα που τέλεσε εκ δόλου, κατά την τελευταία δεκαετία πριν από την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης, σε ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον ενός έτους ή τουλάχιστον έξι μηνών και ανεξαρτήτως χρόνου έκδοσης της καταδικαστικής απόφασης, για εγκλήματα προσβολών του πολιτεύματος, προδοσίας της Χώρας, ανθρωποκτονίας από πρόθεση και επικίνδυνης σωματικής βλάβης, εγκλήματα σχετικά με την εμπορία και τη διακίνηση ναρκωτικών, τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες,

διεθνή οικονομικά εγκλήματα, εγκλήματα με χρήση μέσων υψηλής τεχνολογίας, εγκλήματα περί το νόμισμα, εγκλήματα σχετικά με την εμπορία παιδιών, την παιδική πορνεία και την παιδική πορνογραφία (ν. 3625/2007, ΦΕΚ 290 Α) εγκλήματα συγκρότησης ή ένταξης ως μέλους σε εγκληματική οργάνωση κατά την έννοια του άρθρου 187 του Ποινικού Κώδικα και εγκλήματα του άρθρου 187 Α του Ποινικού Κώδικα, αντίστασης κατά της αρχής, αρπαγής ανηλίκων, κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, κλοπής, ληστείας, απάτης, υπεξαίρεσης, εκβίασης, τοκογλυφίας, του νόμου περί μεσαζόντων, πλαστογραφίας, ψευδούς βεβαίωσης, υφαρπαγής ψευδούς βεβαίωσης, συκοφαντικής δυσφήμισης, λαθρεμπορίας, εγκλήματα που αφορούν τα όπλα, αρχαιοτήτες, την προώθηση μεταναστών που στερούνται τίτλου παραμονής στο εσωτερικό της Χώρας ή τη διευκόλυνση μεταφοράς ή προώθησης τους ή της εξασφάλισης καταλύματος σε αυτούς για απόκρυψη.

γ. Να μην τελεί υπό απέλαση ή άλλη εκκρεμότητα του καθεστώτος νόμιμης παραμονής του στη Χώρα.

δ. Να διαμένει στην Ελλάδα νόμιμα για επτά συνεχή έτη πριν από την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης.....

ε. Να κατέχει έναν από τους παρακάτω τίτλους νόμιμης διαμονής:....».

Εξάλλου, το άρθρο 51 Π.Κ. ορίζει τα εξής: «1. Ποινές στερητικές της ελευθερίας είναι η κάθειρξη, η φυλάκιση, ο περιορισμός σε κατάσταση κράτησης νέων, ο περιορισμός σε ψυχιατρικό κατάστημα και η κράτηση.

2. Για τις πρόσκαιρες ποινές στερητικές της ελευθερίας, η ημέρα υπολογίζεται σε 24 ώρες, η εβδομάδα σε επτά ημέρες, ο μήνας και το έτος σύμφωνα με το ημερολόγιο που ισχύει.

3. Ο χρόνος της ποινής επιμετράται πάντοτε σε πλήρεις ημέρες, εβδομάδες, μήνες και έτη».

Το άρθρο 128 Κ.Π.Δ. προβλέπει, μεταξύ άλλων, τα παρακάτω:

«1. Τα συναφή εγκλήματα ανακρίνονται και εκδικάζονται από το ίδιο δικαστήριο, αν η συνεκδίκαση δεν προκαλεί βλάβη. Το δικαστήριο που δικάζει το βαρύτερο έγκλημα είναι στην περίπτωση αυτή αρμόδιο και για τα άλλα συναφή.

2. Όταν τα συναφή εγκλήματα δικάστηκαν χωριστά στον πρώτο βαθμό και ασκήθηκαν εφέσεις, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει για όλα με μία μόνο απόφαση...».

Περαιτέρω το άρθρο 94 παρ. 1 Π.Κ. ορίζει τα εξής:

«1. Κατά του υπαιτίου δύο ή περισσότερων εγκλημάτων που πραγματώθηκαν με δύο ή περισσότερες πράξεις και τιμωρούνται κατά το νόμο με πρόσκαιρες στερητικές της ελευθερίας ποινές, επιβάλλεται, μετά την επιμέτρησή τους συνολική ποινή η οποία αποτελείται από τη βαρύτερη από τις συντρέχουσες ποινές επαυξημένη. Αν οι συντρέχουσες ποινές είναι του ίδιου είδους και ίσης διάρκειας, η συνολική ποινή σχηματίζεται με την επαύξηση μιας απ' αυτές. Η επαύξηση της βαρύτερης ποινής για κάθε μία από τις συντρέχουσες ποινές δεν μπορεί να είναι κατώτερη από:

α) τέσσερις μήνες, αν η συντρέχουσα ποινή είναι ανώτερη από δύο έτη·

β) ένα έτος αν η ποινή αυτή είναι κάθειρξη έως δέκα έτη· και

γ) δύο έτη, αν η ποινή αυτή είναι κάθειρξη ανώτερη από δέκα έτη.

Οπωσδήποτε όμως η επαύξηση δεν μπορεί να είναι ανώτερη από τα  $\frac{3}{4}$  του αθροίσματος των άλλων συντρεχουσών ποινών, ούτε μπορεί η συνολική ποινή να ξεπεράσει τα είκοσι πέντε έτη όταν πρόκειται για κάθειρξη, τα δέκα έτη όταν πρόκειται για φυλάκιση, και τους έξι μήνες όταν πρόκειται για κράτηση».

Τέλος, το άρθρο 114 Π.Κ. ορίζει ότι: «Οι ποινές που επιβλήθηκαν αμετακλήτως, αν έμειναν ανεκτέλεστες, παραγράφονται:

α) η ποινή του θανάτου και η ισόβια κάθειρξη μετά τριάντα έτη·

β) ο περιορισμός σε ψυχιατρικό κατάστημα (άρθρο 38) και η κάθειρξη μετά είκοσι έτη·

γ) η φυλάκιση, η χρηματική ποινή και ο περιορισμός σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων (άρθρο 54) μετά δέκα έτη· και

δ) κάθε άλλη μικρότερη ποινή μετά δύο έτη».

**III.** Από τον συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων, συνάγονται τα ακόλουθα: Τυπικό κώλυμα πολιτογράφησης αλλοδαπού αποτελεί και η αμετάκλητη καταδίκη του σε ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον ενός έτους για οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα που ετέλεσε εκ δόλου. Κατά την έννοια της παραπάνω σχετικής διάταξης το κώλυμα αυτό συντρέχει και επί καταδίκης, σε τέτοια ποινή, διάρκειας ακριβώς ενός

έτους (βλ. Μ. Μαργαρίτη: Ερμηνεία Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, έκδ. 2008, υπ' αριθ. 576 στοιχ. Δ) προς την οποία, όπως συνάγεται από τις παραγράφους 2 και 3 του άνω άρθρου 51 Π.Κ., ισοδυναμεί και η ποινή διάρκειας 12 μηνών.

Περαιτέρω, από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 94 παρ. 1 και 114 Π.Κ. προκύπτει ότι οι ποινές που προσμετρώνται σε μία συνολική ποινή διατηρούν την αυτοτέλειά τους και μετά τον καθορισμό της συνολικής ποινής και δεν απορροφώνται από αυτήν. Έτσι, ως ποινή η οποία παραγράφεται νοείται όχι η συνολική ποινή αλλά καθεμία από τις ποινές που προσμετρήθηκαν στη συνολική ποινή (βλ. Α.Π. 993/12 που έκρινε ως άνω επί συρροής εγκλημάτων). Κατά τη γνώμη του Τμήματος η αυτή λύση αρμόζει, κατά μείζονα λόγο, και επί συνεκδίκασης, σε δεύτερο βαθμό, πλειόνων αδικημάτων, αφού αυτή (συνεκδίκαση), ως δικονομική δυνατότητα, εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του ποινικού δικαστηρίου, η άσκηση της οποίας, όμως, εκ μέρους του δεν νοείται να καθιστά, καθ' οιονδήποτε τρόπο, χειρότερη τη θέση του κατηγορουμένου από πλευράς εννόμων συνεπειών επερχομένων σε βάρος του βάσει διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας.

**IV.** Εν προκειμένω, κατά το ιστορικό και τα στοιχεία του φακέλου του Ερωτήματος, η υποβαλούσα, τον Ιούνιο του 2012, αίτηση πολιτογράφησης Αλβανή υπήκοος, προσκόμισε αντίγραφο ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης στην αρμόδια υπηρεσία, από το οποίο προέκυπτε ότι με την 42590/2010 απόφαση του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών, που δημοσιεύθηκε, παρούσας της κατηγορούμενης αλλοδαπής, την 13-5-2010, αυτή καταδικάσθηκε, σε δεύτερο βαθμό, κατόπιν εφέσεων που είχε ασκήσει κατά τεσσάρων καταδικαστικών αποφάσεων του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών και κατόπιν συνεκδίκασης αυτών, κατ' άρθ. 128 παρ. 2 Κ.Π.Δ., σε συνολική ποινή 12 μηνών με τριετή αναστολή για αδικήματα που αφορούσαν παραβάσεις της νομοθεσίας περί αυθαιρέτων κτισμάτων του ν. 1337/83. Το κατ' έφεση, δηλαδή, δικάσαν ποινικό δικαστήριο έκρινε επί της ουσίας ένοχη αυτήν για τη διάπραξη τεσσάρων αδικημάτων, καθένα εκ των οποίων επέσυρε τελικά σε βάρος της ποινή φυλάκισης τριών μηνών, η οποία δεν συνιστά, ούτως ή άλλως, κώλυμα πολιτογράφησης της συγκεκριμένης αλλοδαπής υπηκόου. Ενόψει τούτου, παρέλκει και είναι άνευ σημασίας, εν προκειμένω, η εξέταση ζητημάτων σχετιζομένων, ενδεχομένως, με τη χορήγηση αναστολής, τον χρόνο διάρκειας αυτής κ.λ.π.

**VI.** Ενόψει όσων παραπάνω εκτέθηκαν το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε') γνωμοδοτεί, ομοφώνως, σχετικά με το εν αρχή Ερώτημα, ότι δεν κωλύεται η πολιτογράφηση της συγκεκριμένης Αλβανής υπηκόου εκ του λόγου της καταδίκης αυτής, αμετακλήτως, με την υπ' αρ. 42590/2010 απόφαση του, (συνεκ)δικάσαντος κατ' έφεση περισσότερες της μιας υποθέσεις, Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών σε ποινή στερητική της ελευθερίας 12, συνολικώς, μηνών.

**ΕΘΕΩΡΗΘΗ**

**Αθήνα, 27-11-2013**

**Ο Πρόεδρος**

**Ο Εισηγητής**

**Ιωάννης Τρίαντος**  
**Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.**

**Κων/νος Χαραλαμπίδης**  
**Νομικός Σύμβουλος του Κράτους**